

Jaaroverzicht 2020 Noord-Brabant

Ecologie →

Bomen aangeplant in Brabant

Ondanks de coronaperiode ging het werk in de natuurgebieden door. In de regio Eindhoven hebben we in 2020 ruim 130.000 bomen aangeplant. Er zijn meer dan 30 verschillende soorten geplant in de gebieden die Staatsbosbeheer beheert, zoals het Leenderbos, Strabrechtse Heide, Maasheggen, boswachterij De Kempen en De Pan. Ook in West-Brabant, Ulvenhout-Chaam, Dorst en op de Brabantse Wal zijn vele duizenden bomen geplant. Het gaat dan om eiken, beuken, esdoorn. Toekomstbestendige, inheemse soorten die bijdragen aan het terugdringen van klimaatverandering, een belangrijke maatschappelijke opgave waar Staatsbosbeheer aan bijdraagt.

Zeldzame zeeprik in Biesbosch

In het voorjaar kreeg de Biesbosch bijzonder bezoek! De zeeprik, een zogenoemde 'rondbek', werd waargenomen in het ondiepe water van de Biesbosch. Hij was op doortocht van zee naar de rivieren, waar hij op zoek gaat naar gebieden om te paren. Dit exemplaar was duidelijk verdwaald. Het glibberige, volwassen dier, met zijn 75 – 80 cm, werd gevangen en overgezet in een kreekje in de buurt. Zo kon de zeeprik via het Steurgat de Maas op zwemmen.

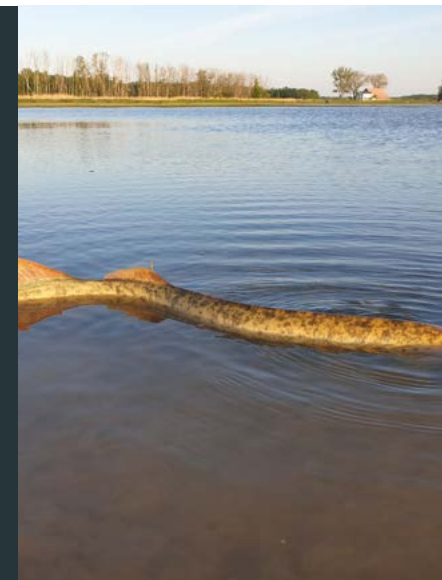

Foto: Thomas van der Es

Broeden in West-Brabant

2020 was een succesvol jaar voor de broedvogels in West-Brabant. Twee jaar geleden hadden we het eerste paar grauwe klauwieren in een hele lange tijd. Dit jaar maar liefst twaalf paar! Ook verwelkomden we het eerste gevestigde paartje raven in de boswachterij Dorst. Daarnaast kregen we in het district meermaals bezoek van een paartje rode wouwen én genoten we van drie zingende Orpheusspotvogel-mannetjes.

Foto: Aaldrik Pot

Maatschappij →

Brabantse drukte-app

In de coronaperiode merkten we dat het erg druk is in de natuur. Dat maakte het soms moeilijk om de coronamaatregelen te handhaven. Visit Brabant ontwikkelde daarom een druktemeter-app, in samenwerking met Staatsbosbeheer, Natuurmomenten en Brabants Landschap. De app laat via een online-kaart met een kleurenschema zien waar het te druk is in de natuur én waar de bezoeker wel terecht kan. De druktemeter-app wordt ook via sociale media ingezet, waarbij mensen worden opgeroepen vooral met de fiets of te voet naar de natuurgebieden te komen.

Brand in de Peel

In april werden we opgeschrikt door een brand in de Deurnsche Peel. De droge omstandigheden en harde wind maakten het tot een zeer grote brand en de nazorg heeft twee maanden werk gevraagd van onze medewerkers. Provincie Noord-Brabant, Veiligheidsregio Brabant Zuid-oost, gemeente Deurne, Waterschap Aa en Maas, Staatsbosbeheer én de omgeving zijn gestart met aanbevelingen die uit onderzoeken na de brand voortkwamen. Doel is om de risico's bij een dergelijke brand in de toekomst te verkleinen.

Foto: Walter van Bussel, Xixion

Fietsallee open

De prachtige Fietsallee door de bossen van Chaam en Gilze werd begin mei vanwege de coronamaatregelen via de digitale snelweg geopend. Online dus! Deze elf kilometer lange fietsverbinding is een samenwerking tussen de gemeenten Alphen-Chaam en Gilze en Rijen en Staatsbosbeheer. Daarnaast leverden LandStad de Baronie en provincie Noord-Brabant een financiële bijdrage. De Fietsallee maakt zo veel mogelijk gebruik van bestaande verharde wegen. Het traject loopt van het Ulvenhoutse voorbos tot het Bels Lijntje in Alphen.

Natuurinclusieve boeren

Staatsbosbeheer gaat met twee Brabantse boeren een vergaande samenwerking aan die hen helpt meer biodiversiteit te combineren met een rendabele bedrijfsvoering. Het gaat om Eric Lamers van biologische melkveehouderij De Schutkooi in Vortum-Mullem en Emiel Anssems van biologische natuurboerderij Heining & Hoef in Teteringen. De twee maken deel uit van een groot project van 40 pilots die Staatsbosbeheer samen met het ministerie van LNV en boeren aangaat om natuurinclusieve landbouw te stimuleren. Op 5 november werd hiervoor de samenwerkingsovereenkomst getekend.

Marienhof

KRAGT-groep, een ontwikkelaar van monumentaal vastgoed, heeft Villa Mariënhof met omliggende tuin en theehuis gekocht van Staatsbosbeheer. De status van het complex verandert niet. Het blijft een rijksmonument. De kopende partij wordt verantwoordelijk voor de instandhouding. Ontwikkelingen op het terrein worden met de gemeente Tilburg afgestemd. Staatsbosbeheer heeft in de omgeving geen aansluitend eigendom, het past niet in het grotere geheel. De netto opbrengst van de verkoop wordt voor een deel geïnvesteerd in de Brabantse natuur.

Natuurnetwerk

Staatsbosbeheer en provincie Noord-Brabant ondertekenden begin 2020 een samenwerkingsovereenkomst voor de realisatie van Natuurnetwerk Brabant. Staatsbosbeheer gaat ruim 1.200 ha aankopen en deels inrichten. Zo hebben we in het brongebied van de Strijper Aa via ruil bijna 7 ha grond verworven en hebben we 15 ha nieuwe natuur gerealiseerd in de Kornse Boezem en langs 't Merkske. Ook hebben we met financiering van Groen Ontwikkelfonds Brabant een agrarisch bedrijf op de Maashorst aan kunnen kopen, waar we zo'n 30 ha nieuwe natuur gaan ontwikkelen.

Historisch verdedigingswerk

Langs de Snelle Loop, een beek tussen de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek, troffen we over een lengte van zo'n 500 meter een 'landweer' aan, een historisch verdedigingswerk uit de 17e eeuw waarmee lokale bewoners indringers buiten en vee binnen hielden. De landweer geldt (inter)nationaal als bijzonder vanwege zijn staat, herkenbaarheid in lengte, en de dubbele wal. In overleg met Waterschap Aa en Maas brengen we tussen de wallen van de landweer water terug, zodat er een bosbeekje ontstaat. Beheer en onderhoud stemmen we af met lokale heemkundeverenigingen en is gericht op duurzaam behoud van dit bijzondere bouwwerk.

Vossenberg

Vesting en Belfort De Vossenberg bij Nationaal Park de Groote Peel, herbergt vele bijzondere verhalen. In 2017 startte dorps-overleg Meijel een initiatief om samen met partners, waaronder gebiedseigenaar Staatsbosbeheer en vrijwilligers, de verhalen beleefbaar te maken. Dat resulteerde in een nieuwe uitkijktoren en wandelroute langs de kazematten. Nieuwe informatiepanelen vertellen over mens en oorlog rond de Vossenberg, de turfwinning, de Eco-kunst (Aktion im Moor), over het bijzondere hoogveen gebied en de planten- en diersoorten die daarin voorkomen.

Hek met geschiedenis

Unesco Biosfeergebied De Maasheggen is het oudste cultuurlandschap van Nederland. Kenmerkend zijn de heggen om de weilanden. Vaak kregen de percelen een eigen naam, geïnspireerd op de vorm, zoals Peperkoek of Vrolliehemd.

Om de eigenheid van de weilandjes te eren, koesteren we de heggen en is van veel percelen de oorspronkelijke naam achterhaald. We maken deze cultuurhistorie weer zichtbaar met speciale veldhekken waarop de oorspronkelijke namen staan.

